

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

18 december 2003

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Veerle Declercq en de heren Guy Sols, Robert Voorhamme,
André-Emiel Bogaert, Jan Laurys en Jos Stassen –**

houdende het Handvest van de Werkzoekende

AMENDEMENT

Zie :

1663 (2002-2003)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nr. 3 : Advies van de SERV

AMENDEMENT Nr. 1

voorgesteld door mevrouw Veerle Declercq en de heren Guy Sols, Robert Voorhamme, André-Emiel Bogaert, Jan Laurys en Jos Stassen

Voorstel van decreet

De tekst van het voorstel van decreet vervangen door wat volgt :

“HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. In dit decreet wordt verstaan onder :

1° werkzoekende :

a) elke persoon die als werkzoekende is ingeschreven bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ;

b) elke andere persoon die op zoek is naar werk, met inbegrip van :

– de personen die op zoek zijn naar werk en daartoe deelnemen aan activiteiten van intermediaire organisaties, georganiseerd, gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse Gemeenschap ;

– de personen die zich kandidaat stellen voor een werkaanbieding of voor de samenstelling van een wervingsreserve bij de Vlaamse diensten ;

– de personen die op zoek zijn naar een zelfstandige beroepsactiviteit ;

2° niet-werkende werkzoekende : de werkzoekende die geen betaalde beroepsarbeid verricht en als werkzoekende is ingeschreven bij de VDAB ;

3° intermediaire organisaties : alle publieke of private organisaties of personen die ten behoeve van

de werkzoekende activiteiten aanbieden op het vlak van beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, trajectbegeleiding, arbeidsbemiddeling en/of erkenning van verworven competenties, met inbegrip van het aanbieden van deze activiteiten via de geschreven, auditieve of visuele media en via internet ;

4° trajectbegeleiding : het geheel van adviezen en diensten dat er op gericht is een niet-werkende werkzoekende te begeleiden met het oog op de verdere ontwikkeling van zijn of haar loopbaan en/of het participeren aan een traject waarin de meting van competenties centraal staat en die door de overheid wordt georganiseerd en/of gesubsidieerd ;

5° arbeidsbemiddeling :

a) de activiteiten uitgeoefend door een tussenpersoon, die erop gericht zijn werknemers bij te staan bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling of werkgevers bij het zoeken van werknemers ;

b) het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens de wet toegelaten tijdelijke arbeid ;

6° erkenning van verworven competenties : activiteiten waarbij de persoon alle kennis, vaardigheden en attitudes die hij of zij zich eigen heeft gemaakt, via formele opleidingen, via werkervaring of via persoonlijke en maatschappelijke activiteiten kan laten herkennen, beoordelen, erkennen en/of certificeren ;

7° Vlaamse diensten : het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de openbare instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, alsook de Vlaamse onderwijsinstellingen ;

8° SERV : de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, zoals opgericht bij decreet van 27 juni 1985.

§ 2. De Vlaamse regering kan, na advies van de SERV, preciseren wat onder beroepskeuzevoorlichting en beroepsopleiding moet worden verstaan.

§ 3. De Vlaamse regering kan voor de toepassing van specifieke bepalingen bepaalde werkzoekenden gelijkstellen met niet-werkende werkzoekenden, na advies van de SERV.

Artikel 3

Dit decreet is van toepassing op :

- 1° de werkzoekenden ;*
- 2° de intermediaire organisaties, voor wat de activiteiten betreft die zij aanbieden aan de werkzoekenden op het vlak van beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, trajectbegeleiding, arbeidsbemiddeling en erkenning van verworven competenties ;*
- 3° de Vlaamse diensten, voor wat de procedures van rekrutering en selectie van werkzoekenden in functie van een concrete werkaanbieding of met het oog op de samenstelling van een wervingsreserve voor een betrekking bij de Vlaamse diensten betreft.*

HOOFDSTUK II

Rechten van de werkzoekende

Artikel 4

De werkzoekende heeft recht op gelijke behandeling en non-discriminatie overeenkomstig de geldende wetgeving.

Artikel 5

§ 1. De werkzoekende heeft recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In het bijzonder :

- 1° garanderen de intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten dat ze alle door de werkzoekende verstrekte inlichtingen op vertrouwelijke wijze zullen behandelen. Onverminderd de toepassing van artikel 7, § 3, kan informatie omtrent een werkzoekende slechts door een intermediaire organisatie of Vlaamse dienst aan derden worden doorgegeven na uitdrukkelijke toestemming van de werkzoekende ;*
- 2° waken de intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten erover dat alle personeelsleden de vertrouwelijkheid van de persoonlijke gegevens respecteren. Persoonlijke gegevens moeten in principe verkregen worden van de werkzoekende zelf. Als de intermediaire organisaties of de Vlaamse diensten het noodzakelijk achten*

persoonlijke gegevens in te winnen bij derden, wordt de werkzoekende daarover vooraf geïnformeerd en moet hij uitdrukkelijk zijn toestemming verlenen. Als in het curriculum vitae uitdrukkelijk naar een referentiepersoon wordt verwezen, geldt dat als uitdrukkelijke toestemming van de werkzoekende ;

- 3° mogen er geen persoonlijke gegevens worden ingewonnen en opgeslagen die niet noodzakelijk zijn voor de opdracht. De persoonlijke gegevens worden bewaard en gecodeerd op een wijze die de werkzoekende kan begrijpen en die hem geen enkel kenmerk toedichten met een mogelijk discriminerend effect tot gevolg ;*
- 4° kan de werkzoekende te allen tijde zijn toestemming intrekken om gegevens die tot de persoonlijke levenssfeer behoren, op te vragen en te gebruiken. Het is verboden om methodes of technieken te gebruiken waarvan wordt vastgesteld dat ze een inbreuk vormen op de persoonlijke levenssfeer ;*
- 5° houden de intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten dossiers met persoonsgegevens slechts bij zolang de werkzoekende het wenst of zolang dat nodig is voor de concrete opdracht ;*
- 6° corrigeren de intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten de in het dossier van de opdrachtgever of de werkzoekende bijgehouden gegevens wanneer de werkzoekende erom verzoekt ;*
- 7° mogen de intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten medische gegevens slechts inwinnen of laten inwinnen in de mate dat dit noodzakelijk is om te bepalen of de werkzoekende in staat is een bepaalde functie uit te oefenen of te voldoen aan de eisen van gezondheid en veiligheid ;*
- 8° mogen de intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten geen genetische tests verrichten of laten verrichten.*

§ 2. Het bepaalde in § 1 is slechts van toepassing bij ontstentenis van gelijkwaardige bepalingen met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in een gedragscode, opgesteld door een erkende beroepsfederatie van intermediaire organisaties. De gelijkwaardigheid moet worden vastgesteld door de minister bevoegd voor werkgelegenheid, na advies van de SERV.

§ 3. De bepalingen van dit artikel gelden onverminderd de wetgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 6

§ 1. Bij deelname van de werkzoekende aan de activiteiten van intermediairen op het vlak van trajectbegeleiding, beroepsopleiding, arbeidsbemiddeling, erkenning van verworven competenties en beroepskeuzevoorlichting heeft de werkzoekende recht op kosteloosheid.

§ 2. De voorgaande paragraaf is niet van toepassing :

1° op werkzoekenden, andere dan niet-werkende werkzoekenden, die deelnemen aan activiteiten inzake beroepsopleiding en beroepskeuzevoorlichting ;

2° op niet-werkende werkzoekenden die deelnemen aan een beroepsopleiding en beroepskeuzevoorlichting, die niet door de overheid wordt georganiseerd of gesubsidieerd.

§ 3. Wanneer een werkzoekende solliciteert bij de Vlaamse diensten zijn alle kosten inzake rekrutering en selectie ten laste van de Vlaamse diensten.

Artikel 7

De werkzoekende heeft recht op gratis informatie.

De werkzoekende die deelneemt aan opleiding, trajectbegeleiding of erkenning van verworven competenties heeft recht op voorafgaande, kosteloze, volledige en betrouwbare informatie over de opleiding, de begeleiding of de procedure tot erkenning van verworven competenties en over de organisatie die de activiteiten uitvoert.

De werkzoekende die solliciteert voor een welbepaalde vacature of wervingsreserve heeft recht op voorafgaande, kosteloze en betrouwbare informatie over de vacature of wervingsreserve, de selectiecriteria en de selectieprocedure en over de organisatie die de activiteiten uitvoert.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten maken verkeerd geadresseerde vragen om advies of informatie over aan de bevoegde instelling of persoon.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten brengen elke werkzoekende die kandidaat is voor een specifieke vacature, begeleiding, opleiding of erkenning van verworven competenties en die wordt geweigerd, binnen een redelijke termijn schriftelijk op de hoogte van de reden waarom hij of zij wordt geweigerd.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten brengen elke werkzoekende die zich inschrijft voor een brede waaier van vacatures schriftelijk op de hoogte van de reden waarom zijn inschrijving wordt geweigerd. Deze bepaling is niet van toepassing op intermediaire organisaties gericht op het in dienst nemen van werknemers, om ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens de wet toegelaten tijdelijke arbeid.

De intermediaire organisaties geven aan elke werkzoekende concrete informatie over de aard van het aangeboden contract, de aanwervingvoorwaarden, de arbeidsduur en de arbeidstijden, de bezoldiging, de loopbaanmogelijkheden, de opleidingskansen, de functievereisten, de plaats van de functie in de organisatie en desgevallend de positieve acties die met betrekking tot de werkzoekende worden ondernomen.

De werkzoekende heeft recht op inzage in het dossier dat de intermediaire organisatie van hem of haar bijhoudt.

Artikel 8

De Vlaamse overheid garandeert, via de door haar georganiseerde en gesubsidieerde intermediaire organisaties, dat elke niet-werkende werkzoekende, alsook elke verplicht ingeschreven werkzoekende, begeleid wordt bij het zoeken naar werk en dat hij of zij in het kader van een aangepaste trajectbegeleiding aan de nodige opleiding en werkervaring kan deelnemen met het oog op een duurzame tewerkstelling.

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, op welke wijze en binnen welke termijn vanaf de aanvang van de werkloosheid deze beide garanties worden verleend.

De niet-werkende werkzoekende is er toe gehouden in te gaan op de aangeboden kansen inzake begeleiding, opleiding en tewerkstelling, op basis van zijn bekwaamheden.

Indien de betrokkene weigert in te gaan op een passend aanbod inzake begeleiding, opleiding of tewerkstelling, of indien de stopzetting of mislukking van de begeleiding of opleiding het gevolg is van een foutieve houding van de niet-werkende werkzoekende, dan deelt de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding dit mee aan de dienst die bevoegd is voor de toekenning, naargelang het geval, van de werkloosheidsuitkeringen of het leefloon.

Artikel 9

De werkzoekende heeft recht op kwalitatieve, klantvriendelijke, laagdrempelige dienstverlening door de intermediaire organisaties. Deze dienstverlening is gericht op zelfwerkzaamheid van de werkzoekende. De intermediaire organisatie neemt de nodige compenserende maatregelen voor de werkzoekenden die onvoldoende zelfredzaam is.

Artikel 10

§ 1. De werkzoekende heeft recht op een gelijkvormig en rechtszeker opleidingsstatuut wanneer hij deelneemt aan een activiteit inzake beroepsopleiding bij een intermediaire organisatie die werd gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse overheid.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, welke de minimale bepalingen zijn van dit opleidingsstatuut.

Deze bepalingen hebben minstens betrekking op :

- a) de informatie die aan de werkzoekende wordt verstrekt bij het begin van de opleiding ;*
- b) de regels met betrekking tot de eventuele schorsing of stopzetting van het contract door een van de partijen ;*
- c) de regels met betrekking tot eventuele afwezigheden ;*
- d) de verzekering tegen ongevallen tijdens de opleiding en bij de verplaatsing van en naar de opleiding ;*
- e) de regels voor de aansprakelijkheid voor schade aan de goederen van de intermediaire organisatie of aan derden ;*

- f) de bescherming van de veiligheid en gezondheid tijdens de opleiding ;*
- g) de regels met betrekking tot het getuigschrift dat wordt verstrekt bij beëindiging van de opleiding ;*
- h) bijzondere regels voor het geval de opleiding geheel of gedeeltelijk bestaat uit een werkplekopleiding in een onderneming of instelling ;*
- i) klachtenprocedures ;*
- j) de eventuele begeleiding die hem tijdens de opleiding wordt gegeven.*

§ 3. De wederzijdse rechten en verplichtingen tussen werkzoekende en intermediaire organisatie worden vastgelegd in een opleidingsovereenkomst die door beide partijen wordt ondertekend vooraleer de beroepsopleiding een aanvang neemt.

§ 4. Wanneer de opleiding bestaat uit of gepaard gaat met een opleiding op de werkvloer in een onderneming, wordt voor de periode van deze opleiding op de werkvloer een specifieke overeenkomst of een bijlage bij de opleidingsovereenkomst opgesteld, die door zowel de werkzoekende, de intermediaire organisatie als de onderneming wordt ondertekend vooraleer de opleiding op de werkvloer een aanvang neemt.

Artikel 11

De werkzoekende heeft recht op de erkenning van verworven competenties, ongeacht waar en op welke wijze die werden verworven. De intermediaire organisaties houden bij de organisatie van hun activiteiten zoveel mogelijk rekening met het geheel van deze verworven competenties.

De intermediaire organisaties verstrekken na elke opleiding, werkervaring of deelname aan een procedure tot erkenning van verworven competenties aan de werkzoekende een gepersonaliseerd attest met een aanduiding van de gevolgde opleiding en/of de verworven competenties.

Artikel 12

§ 1. De werkzoekende heeft recht op veiligheid, gezondheid en welzijn.

§ 2. De intermediaire organisaties zijn verantwoordelijk voor de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de werkzoekende. Bij verhoogde risicosituaties worden door hen aangepaste maatregelen genomen.

§ 3. De bepaling in § 2 is niet van toepassing bij deelname aan :

- a) de activiteiten van intermediaire organisaties gericht op het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens de wet toegelaten tijdelijke arbeid ;*
- b) de activiteiten van beroepsopleiding waarvan het studieprogramma voorziet in een vorm van arbeid die al dan niet in de opleidingsinstelling wordt verricht.*

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de nadere regels voor de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 13

De werkzoekende heeft recht op inspraak, overleg en onderhandeling ten aanzien van publieke of door de overheid gesubsidieerde intermediaire organisaties die activiteiten aanbieden inzake beroepsopleiding of werkervaring.

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de nadere regels voor de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 14

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten zijn verplicht de werkzoekenden in te lichten over de rechten die zij ontleen aan dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de klachten- en beroepsprocedures bij niet-naleving van deze rechten.

Artikel 15

De Vlaamse regering kan, na advies van de SERV, de nadere regels bepalen voor de uitvoering van de artikelen 4 tot 7, artikel 8, tweede lid, en de artikelen 9, 11, 13 en 14.

HOOFDSTUK III

Klachten- en beroepsprocedure

Artikel 16

Elke intermediaire organisatie die niet onderworpen is aan de verplichting een klachtenvoorziening in te stellen krachtens het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen of die niet onderworpen is aan een klachtenprocedure, ingesteld krachtens artikel 17 van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest, is verplicht een procedure in te stellen voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over haar handelingen en werking. Deze procedure voldoet minstens aan de bepalingen van artikel 5, eerste lid, en de artikelen 6 tot 11 van het decreet van 1 juni 2001. Zij bepaalt op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een klacht die gegrond wordt bevonden.

Daarnaast heeft de werkzoekende die meent dat zijn rechten, zoals bepaald in dit decreet, worden geschonden, het recht hiertegen een klacht in te dienen bij een hiertoe door de Vlaamse regering gemachtigd orgaan, volgens de door de Vlaamse regering bepaalde klachtenprocedure.

De Vlaamse regering kan, na advies van de SERV, voorzien in een beroepsprocedure tegen de bepaalde beslissingen die worden genomen door of in opdracht van publieke of door de overheid gesubsidieerde intermediaire organisaties.

De intermediaire organisaties zijn ertoe gehouden de beslissing van de beroepsinstantie te respecteren.

HOOFDSTUK IV

Toezicht en sancties

Artikel 17

§ 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, houden de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren en beambten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 2. De in § 1 bedoelde ambtenaren mogen bij uitoefening van hun opdracht :

- 1° tussen 5 en 21 uur zonder voorafgaande verwittiging vrij binnentreden in alle lokalen, woonruimtes uitgezonderd, waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat ze aan hun toezicht onderworpen zijn ;
- 2° tussen 21 en 5 uur met voorafgaande toestemming van de rechter in de politierechtbank, binnentreden in de in 1° bedoelde lokalen, woonruimtes uitgezonderd, voor zover er redenen zijn om te veronderstellen dat er inbreuken gepleegd zijn op de reglementering waarop zij toezicht uitoefenen ;
- 3° een onderzoek, een controle of een enquête instellen alsmede alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan werkelijk worden nageleefd, inzonderheid :
 - a) de werkzoekenden, de intermediaire organisaties of de Vlaamse diensten ondervragen over alle feiten die nuttig zijn voor de uitoefening van het toezicht ;
 - b) zich zonder verplaatsing alle documenten en stukken doen voorleggen die bij dit decreet zijn voorgescreven of uittreksels ervan opmaken ;
 - c) inzage hebben en een afschrift nemen van alle documenten en stukken die zij voor het volbrengen van hun opdracht nodig achten ;
 - d) tegen ontvangstbewijs alle documenten en stukken in beslag nemen die het mogelijk maken een inbreuk vast te stellen.

§ 3. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten hebben het recht waarschuwingen te geven, de over-

treder een termijn toe te staan om zich in orde te stellen en processen-verbaal op te maken die bewijskracht hebben tot het tegendeel bewezen is. Op straffe van nietigheid moet een afschrift van het proces-verbaal ter kennis van de overtreder worden gebracht, wanneer deze bekend is, en dit binnen een termijn van veertien dagen na de vaststelling van de overtreding.

§ 4. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten kunnen, in de uitoefening van hun ambt, de bijstand van politiediensten vorderen.

Artikel 18

Onverminderd de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met een geldboete van 25 euro tot 125 euro of met één van deze straffen alleen :

- 1° ieder persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die commissieloon, bijdrage, toelatings- of inschrijvingsgelden vordert of int van de werkzoekende, buiten de door dit decreet bepaalde perken ;
- 2° ieder persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die medische gegevens inwint of laat inwinnen van de personen bedoeld in artikel 3, buiten de door dit decreet bepaalde perken ;
- 3° iedere persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die genetische testen verricht of laat verrichten in strijd met artikel 5, 8° ;
- 4° iedere persoon die het krachtens dit decreet geregelde toezicht verhindert.

Artikel 19

De bedingen van een overeenkomst, en de bepalingen en interne reglementen van organisaties en ondernemingen die strijdig zijn met de bepalingen van dit decreet, en de bedingen die bepalen dat een of meer contracterende partijen bij voorbaat afzien van de rechten die door dit decreet gewaarborgd worden, zijn nietig.

Artikel 20

Elk geschil over de toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbepalingen kan door de werkzoekende of een van de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV worden voorgelegd aan de arbeidsgerechten.

Deze vorderingen worden ingeleid bij verzoekschrift, overeenkomstig artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, verzonden bij aangetekende brief aan of neergelegd bij de griffie van het bevoegde gerecht.

De vonnissen en arresten worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht aan de betrokken partijen.

De werkzoekende en de werknemersorganisatie kunnen zich bij de arbeidsgerechten laten bijstaan of vertegenwoordigen door een afgevaardigde van een van de representatieve werknemersorganisatie vertegenwoordigd in de SERV. Deze mag namens de organisatie waartoe hij behoort alle handelingen verrichten die bij deze vertegenwoordiging behoren, een verzoekschrift indienen, pleiten en alle mededelingen ontvangen betreffende de rechtsingang, de behandeling en berechting van het geschil.

*HOOFDSTUK V**Slotbepalingen**Artikel 21*

Artikel 5, 7°, van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest wordt vervangen door wat volgt :

“Het bureau dient alle betrokkenen op een objectieve en respectvolle wijze te behandelen en dient de geldende wetgeving inzake evenredige participatie en gelijke behandeling en het decreet houdende het Handvest van de Werkzoekende en zijn uitvoeringsbesluiten na te leven.”.

Artikel 22

Het decreet van 31 maart 1993 houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende wordt opgeheven.

Artikel 19 van het decreet van 24 april 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt wordt opgeheven.

Artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 op het inwerkingsbeleid wordt opgeheven.

Artikel 23

Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand volgend op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.”.

VERANTWOORDING

1. Algemeen

Dit amendement beoogt het voorstel van decreet maximaal aan te passen aan de adviezen van de Raad van State en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). De SERV beoordeelde het voorstel van decreet globaal als positief, maar formuleerde een belangrijk aantal tekstverbeteringsvoorstellen.

De Raad van State merkt op dat het voorliggende voorstel van decreet in zijn geheel genomen geen bevoegdheidsproblemen doet rijzen en erkent (cf. Arbitragehof) uitdrukkelijk de bevoegdheid van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap om voor Vlaamse materies rechten, zelfs fundamentele grondrechten toe te kennen of te concretiseren. Zoals de SERV maakt de Raad van State een reeks belangwekkende technische opmerkingen, waarop maximaal kan worden ingegaan. Bij de artikelsgewijze commentaar zal worden toegelicht op welke onderdelen van de respectieve adviezen niet werd ingegaan en waarom.

Wat het bezwaar ten gronde betreft van de Raad van State, met name dat het voorstel van decreet in strijd is met de basisopties van deel II van de nu nog geldende conventie nr. 96 van de IAO, dat voorziet in een principieel verbod van alle private arbeidsbemiddelingsactiviteiten, moet erop gewezen worden dat de decreetgever in het verleden heeft geopteerd vooruit te lopen op de inwerkingtreding van de nieuwe conventie nr. 181 van de IAO. Dit zowel met het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest, als met het decreet van 24 april 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt. Het is overigens precies de liberalisering van de arbeidsmarkt, erkend met het decreet van 13 april 1999, die aanzet tot de vervanging van het vroegere Charter van de Werkzoekende, dat was tot stand gekomen in de context van een overheidsmonopolie inzake arbeidsbemiddeling.

Wat het voorstel van de Raad van State betreft om de aanlegenheden met betrekking tot de kandidaten voor een betrekking bij de Vlaamse diensten in een apart hoofdstuk te regelen, moet worden opgemerkt dat de meeste algemene bepalingen ook van toepassing zijn op de rekrutering en selectie in de Vlaamse diensten en deze dan integraal zouden moeten worden herhaald. Dit is vanuit het oogpunt van wetsmatiging niet wenselijk.

2. Artikelgewijze bespreking

Artikel 1

De Raad van State herhaalt zijn bezwaar tegen de regeling van zowel gewest- als gemeenschapsaangelegenheden in eenzelfde decreet. Het Vlaams Parlement heeft zich tot op heden systematisch op het standpunt geplaatst dat dit, ook om redenen van wetsmatiging, te verkiezen is.

Artikel 2

De definitie van werkzoekenden werd herschreven, cf. de adviezen van de Raad van State en de SERV :

- wat de personen die solliciteren bij de Vlaamse diensten betreft, werden de opmerkingen van de SERV (bij artikel 3,1°, b) en van de Raad van State opgevangen in artikel 2,1° ;
- verduidelijking dat het ook werkzoekenden betreft die op zoek zijn naar een zelfstandige activiteit.

Ook wordt, overeenkomstig het advies van de SERV, een definitie van niet-werkende werkzoekende ingevoegd. Zowel de SERV als de Raad van State merken op dat de toepassing van specifieke bepalingen best wordt toegespitst op niet-werkende werkzoekenden.

Overeenkomstig het advies van de SERV wordt de omschrijving van intermediaire organisaties expliciet verruimd tot activiteiten m.b.t. erkenning van verworven competenties. Ook werd op advies van de SERV de term loopbaanbegeleiding vervangen door trajectbegeleiding, gezien loopbaanbegeleiding eerder betrekking heeft op werkenden, die niet noodzakelijk op zoek zijn naar een andere tewerkstelling. Daarmee wordt tevens tegemoet gekomen aan de opmerking van de Raad van State inzake loopbaanbegeleiding.

De opmerking van de Raad van State met betrekking tot de opname van het (vrije) onderwijs in de omschrijving van Vlaamse diensten wordt niet behouden. Een zelfde procédé werd immers gehanteerd voor het decreet van 24 april 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt. De Vlaamse overheid is bevoegd om de rechtspositie te regelen, zowel van het personeel van de Vlaamse openbare sector als van het onderwijzend personeel van het vrije onderwijs. Het is de bedoeling op basis van dit voorstel van decreet een volledige oplossing te vinden voor het huidige vacuum inzake bescherming bij werving en selectie in Vlaamse overheidsdiensten en onderwijs. CAO nr. 38 van de Nationale Arbeidsraad, die de bescherming van de sollicitanten regelt, is overigens niet van toepassing op de werving en selectie voor een betrekking als onderwijzend personeelslid.

Overeenkomstig de adviezen van SERV en Raad van State bij artikel 3, lid 2, werden de meeste activiteiten in het decreet zelf omschreven. Daarbij werd gebruik gemaakt van de definities voorgesteld door de SERV. Wat beroepsopleiding en beroepskeuzevoorlichting betreft, stelt de SERV voor nauw aan te sluiten bij de begripsomschrijvingen voor de toepassing van het decreet van 24 april 2002 houdende evenredige participatie. Gezien dit decreet de Vlaamse regering machtigt om, na advies van de SERV, te preciseren wat onder beroepsopleiding en beroepskeuzevoorlichting, moet worden verstaan (artikel 4), wordt voorgesteld een dergelijke machtiging ook op te nemen in dit voorstel van decreet (artikel 2, § 2), zodat een maximale overeenstemming tussen beide decreten kan worden bereikt.

Hoger werd reeds gesteld dat sommige bepalingen best worden toegespitst op niet-werkende werkzoekenden. Voor sommige aspecten kan deze beperking tot personen die geen betaalde beroepsarbeid verrichten te strikt zijn. Wat bijvoorbeeld met personen die deeltijds werken en deeltijds werkloos of werkzoekenden die slechts enkele uren werken ? Daarom wordt de Vlaamse regering gemachtigd in uitbreidingen te kunnen voorzien.

Artikel 3

Artikel 3 werd in overeenstemming gebracht met het nieuwe artikel 2, overeenkomstig de adviezen van SERV en Raad van State.

Artikel 3, 2° en 3° werden aangepast aan de vraag van de Raad van State te verduidelijken dat de toegekende rechten aan werkzoekenden enkel gelden met betrekking tot hun relatie met arbeidsmarktactoren of bij het kandideren voor een betrekking in overheidsdiensten of onderwijsinstellingen.

Artikel 4

De opmerking van de Raad van State dat de bepaling inzake gelijke behandeling en non-discriminatie overbodig is, wordt niet gevolgd. Het is uitdrukkelijk de bedoeling van dit voorstel van decreet het geheel van rechten en plichten van werkzoekenden in een overzichtelijk geheel te presenteren. Schrapping van het artikel zou overigens ook inhouden dat de klachten- en beroepsprocedures voorzien op basis van artikel 16 niet kunnen worden benut voor klachten met betrekking tot ongelijke behandeling of discriminatie.

Artikel 5

Dit artikel werd, overeenkomstig het voorstel van de Raad van State, beter gestructureerd. Naar inhoud werd het ook volledig aangepast aan de opmerkingen van de SERV. De Raad van State maakte geen inhoudelijke opmerkingen bij artikel 5. Wel stelde het de vraag of het originele tweede lid niet te ruim was gesteld. Dit kan ontkennend worden beantwoord. De huidige gedragscode voor de private arbeidsbemiddeling, opgelegd bij besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 2000 tot uitvoering van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest, bevat reeds een gelijkaardige bescherming t.a.v. private bemiddelingskantoren. Bij artikel 7 stelde de Raad van State een aanpassing van artikel 5, tweede lid, voor, om het in overeenstemming te brengen met artikel 7. Hieraan werd gevolg gegeven.

Artikel 6

Dit artikel werd volledig in overeenstemming gebracht met de opmerkingen van de Raad van State en de SERV. De tekst werd herschreven met het oog op een duidelijkere omschrijving.

Artikel 7

Artikel 5, tweede lid, werd aangepast aan de opmerking van de Raad van State bij artikel 7 (zie hoger).

Artikel 7, tweede lid, werd aangepast aan het advies van de SERV. Ook werd het uitgebreid tot procedures tot erkenning van verworven competenties.

Artikel 7, vierde lid, werd aangepast aan de vraag van de SERV om deze bepaling aan te passen aan de specifieke situatie van de uitzendsector. De initieel voorgestelde verplichting tot schriftelijke motivering van weigeringen wordt toegespitst op werkzoekenden die kandidaat zijn voor een specifieke vacature, begeleiding of opleiding, zodat ze bij-

voorbeeld niet geldt voor werkzoekenden die zich door middel van inschrijving in een uitzendbureau kandidaat stellen voor een waaier van functies.

Ook werd lid 4, overeenkomstig de aanpassing in artikel 2, uitgebreid tot procedures tot erkenning van verworven competenties.

Artikel 8

De SERV stelde ook voor bij de uitvoering van het decreet te voorzien in een begeleidingsgarantie, zowel naar werkzoekenden vooraleer ze langdurig werkloos worden, als naar langdurig werklozen. In het verlengde van de recente afspraken in het kader van federale tewerkstellingsconferentie, is het evenwel te verkiezen om deze dubbele begeleidingsgarantie, zowel preventief als curatief, in het decreet zelf op te nemen.

De Raad van State waarschuwt voor overheidsaansprakelijkheid wanneer deze bepaling rechtstreeks afdwingbaar wordt en niet realiseerbaar blijkt. Ook stelt de SERV dat deze trajectgarantie de mogelijkheden van de VDAB moet vrijwaren om prioriteiten te stellen wat betreft 'het in traject' nemen van werklozen. Beide opmerkingen worden ondervangen door uitdrukkelijk een lid toe te voegen dat bepaalt dat de Vlaamse regering de nadere regels bepaalt voor de uitvoering van deze preventieve en curatieve trajectgarantie. Zonder dat afbreuk kan worden gedaan aan het recht op preventieve en curatieve trajectbegeleiding, komt het dan de Vlaamse regering toe om – in functie van de beschikbare middelen – te bepalen binnen welke termijn de kortdurige en langdurig werkzoekende een trajectbegeleiding krijgt aangeboden en welke methodieken daarbij worden gehanteerd. Tijdstip van interventie en methodiek moeten worden aangepast aan de specificiteit van elke doelgroep.

Het derde lid werd in overeenstemming gebracht met de opmerkingen van de SERV enerzijds en de vraag van de Raad van State naar precisering anderzijds. Daarbij werd er, gezien de waarschuwing van de Raad van State bij het tweede lid met betrekking tot een eventuele inbreuk op de vrijheid van arbeid, voor geopteerd de bepaling inzake de eigen verantwoordelijkheid van de werkzoekende te preciseren, eerder dan aan te vullen en dit, conform het advies van de SERV, overeenkomstig de bepalingen in het inwerkingsdecreet van 4 juni 2003. Gezien het (cf. de recente afspraken in het kader van de federale tewerkstellingsconferentie) de bedoeling is het huidige beleid van gegevens-transmissies naar de RVA op korte termijn te vervangen door een inzagerecht voor de RVA in een aantal objectieve gegevens die door de VDAB worden ter beschikking gesteld, werd voor een formulering geopteerd die zowel van toepassing kan zijn bij de huidige afspraken inzake actieve gegevenstransmissie als na de eventuele overstap naar een systeem van consultatie door de RVA van VDAB-gegevens. Deze aanpassing maakt artikel 7 van het inwerkingsdecreet in ieder geval overbodig.

Artikel 9

Dit artikel werd niet gewijzigd.

Artikel 10 (voorheen : artikelen 10 en 11)

Het oorspronkelijke artikel 10 werd geschrapt. Het had immers betrekking op het onthaal van werknemers na hun indienstneming, terwijl het toepassingsgebied van dit voorstel van decreet betrekking heeft op de fase die indienstneming en onthaal vooraf gaat, namelijk de periode dat iemand werk zoekt.

Het nieuwe artikel tien is het oude artikel elf. Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt in het decreet zelf aangegeven welke de essentiële elementen zijn die in het opleidingsstatuut moeten voorkomen. Als laatste criterium wordt de 'eventuele begeleiding die hem of haar tijdens de opleiding wordt gegeven' ingeschreven. Er wordt bewust gesproken over een 'eventuele' begeleiding, vermits niet alle werkzoekenden een begeleiding tijdens een opleiding nodig hebben. Bijgevolg mag niet de indruk worden gewekt dat een private intermediair bewust zou afzien van begeleiding terwijl daar in werkelijkheid gewoon geen nood aan is. Het spreekt voor zich dat een ingenieur die een aanvullende gespecialiseerde opleiding volgt nauwelijks begeleiding zal nodig hebben in vergelijking met een werkzoekende die deel uitmaakt van een kansengroep. De begeleiding heeft dan ook voornamelijk betrekking op werkzoekenden die behoren tot kansengroepen. Vanzelfsprekend wordt bij deze werkzoekenden van de private intermediairen de nodige begeleiding verwacht.

Artikel 11 (voorheen 12)

Het Vlaams Parlement is vooralsnog niet gevat door een ontwerp van decreet inzake titels voor beroepsbekwaamheid. De vraag van de SERV naar afstemming met dit decreet, moet worden beantwoord bij de parlementaire behandeling van dit nieuwe ontwerp van decreet.

Het tweede lid wordt, conform het geamendeerde artikel 2, uitgebreid tot procedures inzake erkenning van verworven competenties.

Artikel 12 (voorheen 13)

Zowel de SERV als de Raad van State waarschuwen voor bevoegdheidsomschrijving : de Raad van State voor wat de beroepsopleiding die gepaard gaat met het verrichten van arbeid betreft, de SERV voor wat uitzendkrachten betreft.

De bepaling werd in overeenstemming gebracht met beide adviezen. De uitsluiting van beroepsopleiding gepaard gaande met het verrichten van arbeid sluit naadloos aan bij het toepassingsgebied van de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (artikel 2, § 1, tweede lid, b). Daarbij krijgt de Vlaamse regering de opdracht om in een eigen 'ARAB'-regeling te voorzien voor de werkzoekenden die niet onder toepassing vallen van de federale arbeidsbescherming, dit na advies van de SERV en met bijzondere aandacht voor verhoogde risicosituaties.

Artikel 13 (voorheen 14)

Deze bepaling werd aangepast aan de opmerkingen van de SERV.

Wat de opmerking van de SERV bij de artikelsgewijze commentaar betreft, is het niet meer dan logisch dat bij de operationalisering rekening wordt gehouden met de recente evoluties en ervaringen inzake cursisteninspraak.

Artikel 14 (voorheen 15)

Noch door de SERV, noch door de Raad van State werden opmerkingen gemaakt.

Artikel 15 (voorheen 16)

Dit artikel werd in overeenstemming gebracht met de bovenvermelde aanpassingen en de opmerking van de SERV. Daarmee wordt ook een onderscheid ingevoerd tussen bepalingen die sowieso een uitvoeringsbesluit vergen en bepalingen waarbij het vaststellen van nadere regels eerder facultatief is en het vooral aan de intermediaire organisaties,

respectievelijk de Vlaamse diensten is om deze nadere invulling te geven.

Artikel 16 (voorheen 17)

Het voormalige artikel 17 (nu 16) werd conform het advies van de Raad van State opgenomen in een afzonderlijk hoofdstuk. Het eerste lid werd ook inhoudelijk aangepast aan de opmerkingen van de SERV en de Raad van State. Het tweede lid werd ongewijzigd gelaten. Een dergelijke delegatie is ook voorzien in het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

Artikel 17 (voorheen 18)

De wijzingen beperken zich tot enkele terminologische wijzigingen, onder meer voorgesteld door de Raad van State. De bepalingen zijn immers in ruime mate geïnspireerd op de toezichtsbepalingen in het decreten met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling van 1999 en het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt van 2002.

De meer inhoudelijke opmerkingen van de Raad van State moeten in eerste instantie worden beantwoord bij de parlementaire bespreking van het ontwerp van decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht (stuk 1812 (2002-2003) – nr. 1). De Raad van State suggereert zelf om aan te sluiten bij dit decreet, moest het doorgang vinden. In dat geval kan het volstaan in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht een specifieke bepaling op te nemen waarbij artikel 18 van het decreet houdende Handvest van de Werkzoekende wordt vervangen door de bepaling dat het toezicht en de controle geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Artikel 18 (voorheen 19)

Dit werd aangepast aan de meer technische opmerkingen van de Raad van State.

Het meer inhoudelijke bezwaar van de Raad van State dat de strafbaarstelling wegens verhindering van toezicht moet worden ingeperkt gezien niemand kan verplicht worden tegen zichzelf te getuigen of een bekentenis af te leggen, werd ook reeds geformuleerd in het advies bij het voorontwerp van decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht (stuk 1812 (2002-2003) – nr. 1). Het werd in het ontwerp van decreet ondervangen door in de artikelsgewijze commentaar (bij de artikelen 24 en 26 van dit ontwerp van decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht) volgende interpretatie op te nemen: 'Dit decreet moet worden geïnterpreteerd overeenkomstig de grondwettelijke en semi-grondwettelijke regels. Aldus kan artikel 24, § 3, niet als dusdanig worden geïnterpreteerd dat de inbreuk van verhindering van toezicht kan worden afgeleid uit hoofde van de weigering om zich zelf te beschuldigen (artikel 6, § 1 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens)'. Deze interpretatie moet ook gelden voor de toepassing van artikel 19 van dit voorstel van decreet.

Artikel 19 (voorheen 20)

Artikel 20 werd ongewijzigd gelaten, gezien noch SERV, noch Raad van State hierover opmerkingen maakten.

Artikel 20 (voorheen 21)

Artikel 21 werd aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. We merken op dat de Raad van State bij de beoordeling van de bevoegdheid van decreetgever uitgebreid ingaat op de vraag of de decreetgever (impliciet) bevoegd is om de beslechting van de geschillen over te laten aan de arbeidsgerechten, alsook of deze bijzondere procedureregels kan bepalen. Al komt het in eerste instantie toe

aan de decreetgever om dit te bepalen, onder de censuur van het Arbitragehof, merkt de Raad van State in ieder geval op dat de decreetgever van oordeel kan zijn dat het, gelet op de specialisatie van de arbeidsrechtbank inzake sociaalrechtelijke aangelegenheden, voor een efficiënte rechtsbescherming noodzakelijk is de beslechting van de geschillen over de toepassing van het Handvest van de Werkzoekende aan die rechtbank toe te vertrouwen. Bovendien, stelt de Raad van State, leent de geregelde aangelegenheid zich tot een gedifferentieerder regeling en is de weerslag op de federale bevoegdheid slechts marginaal, nu de verrichte bevoegdheidstoekenning volledig in de lijn van de bestaande bevoegdheden van de arbeidsrechtbank te situeren valt. Een zelfde standpunt wordt door de Raad van State overigens ingenomen voor wat de bijzondere procedureregels betreft.

Een en ander ondersteunt de beslissing die de Vlaamse decreetgever eerder had genomen om de arbeidsgerechten bevoegd te maken voor de geschillen met betrekking tot de toepassing van het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

Artikel 21 (voorheen 22)

Dit artikel werd aangepast aan de legistieke opmerking van de Raad van State. Gevolg is dat bij de opheffingsbepalingen (artikel 22 – voorheen artikel 23) moet worden voorzien in een opheffing van artikel 19 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

Artikel 22 (voorheen 23)

Zie commentaar bij artikel 22.

Bovendien werd de bepaling met betrekking tot de gegevenstransmissie in het inwerkingsdecreet opgeheven (cf. commentaar bij artikel 9). De informatie aan RVA en OCMW over niet-medewerking van alloctonen aan inwerkingstrajecten zal voortaan geregeld worden op basis van een globale bepaling die geldt voor het geheel van trajecten en voor alle werkzoekenden (cfr. opmerkingen SERV).

Artikel 23 (voorheen 24)

Dit artikel bleef ongewijzigd en behoeft geen verdere commentaar.